

20-26.04.25

הַעֲיָתוֹן הַנְּשׁוּבוֹעִי

בְּגִילְיוֹן זֶה מִתְחַבְּאִים
7 כּוֹכְבִּים - מְצָאוּ אֶת
כּוֹלָם!

קִידְס פְּלוּס
מִבֵּית נִיב רוּוח

הַשָּׁבוּעַ לַפָּנִי...

163 שָׁנִים – הַמְדַּעְנִים הַצָּרְפָּתִים לוֹאִי פֶסְטֵר וּקְלוּד בֶּרְנָאר
מְשַׁלְיָמִים אֶת נִיסוּי הַפִּיסְטוֹר הָרִאשׁוֹן בְּצָרְפֶּת. בְּנִיסוּי הֵם חִימָמוּ יִין
לְטֶמְפֶּרְטוּרָה מְסוּיָמֶת וְאִזְ קִירְרוּ אוֹתוֹ בַּמְהִירוֹת. כֵּךְ הִצְלִיחוּ לַהֲרוֹג
חַיִּידָקִים מִבְּלִי לַפְּגוּעַ בְּטַעַם. תִּהְלִיךְ זֶה נִקְרָא "פִּיסְטוֹר" (עַל שֵׁם
פֶסְטֵר), וְהוּא מְשֻׁמֵּשׁ עַד הַיּוֹם לְשִׁימּוֹר חֶלֶב, מִיצִים וְעוֹד.

72 שָׁנִים – פָּרֶס יִשְׂרָאֵל מוֹעֶנֶק לְרִאשׁוֹנָה בְּיוֹם הָעֵצְמָאוֹת הַחֲמִישִׁי
לְמִדְיַנַּת יִשְׂרָאֵל. הַפָּרֶס נִיתֵן לְאֲנָשִׁים שֶׁתָּרְמוּ בְּתַחֲוִמִּים חֲשׁוּבִים כְּמוֹ
מָדַע, תְּרָבוֹת, חִינוּךְ וְאַמְנוּת. עַד הַיּוֹם מוֹעֶנֶק הַפָּרֶס בְּטָקֶס חֲגִיגִי בְּכָל
שָׁנָה, וְנִחָשֵׁב לַפָּרֶס הַחֲשׁוּב בְּיוֹתֵר בַּמִּדְיָנָה.

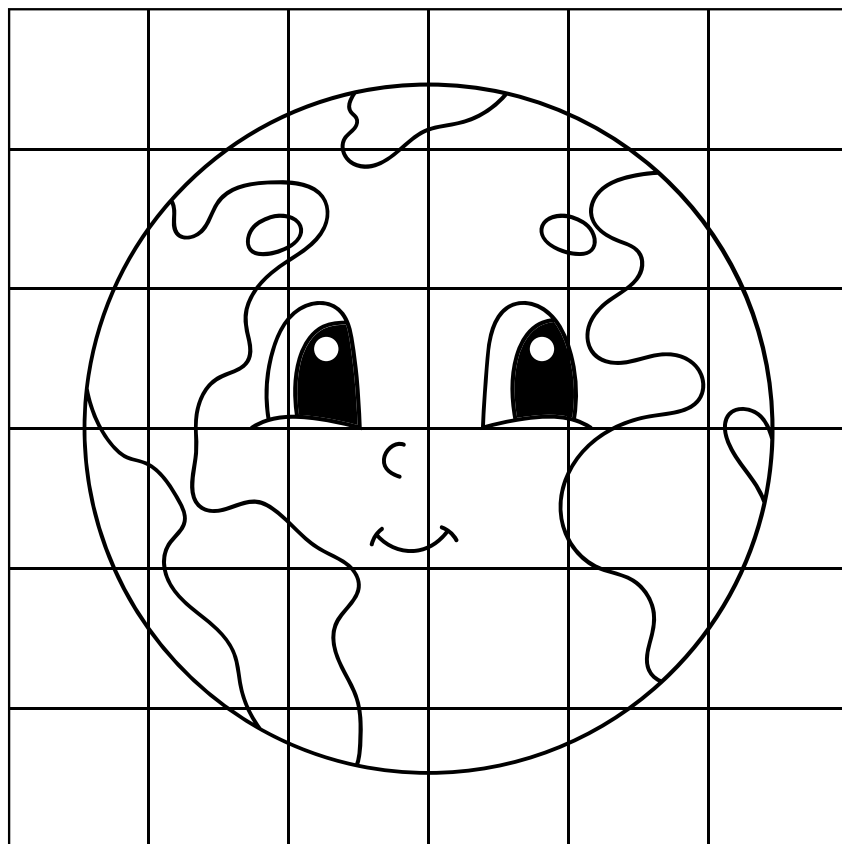
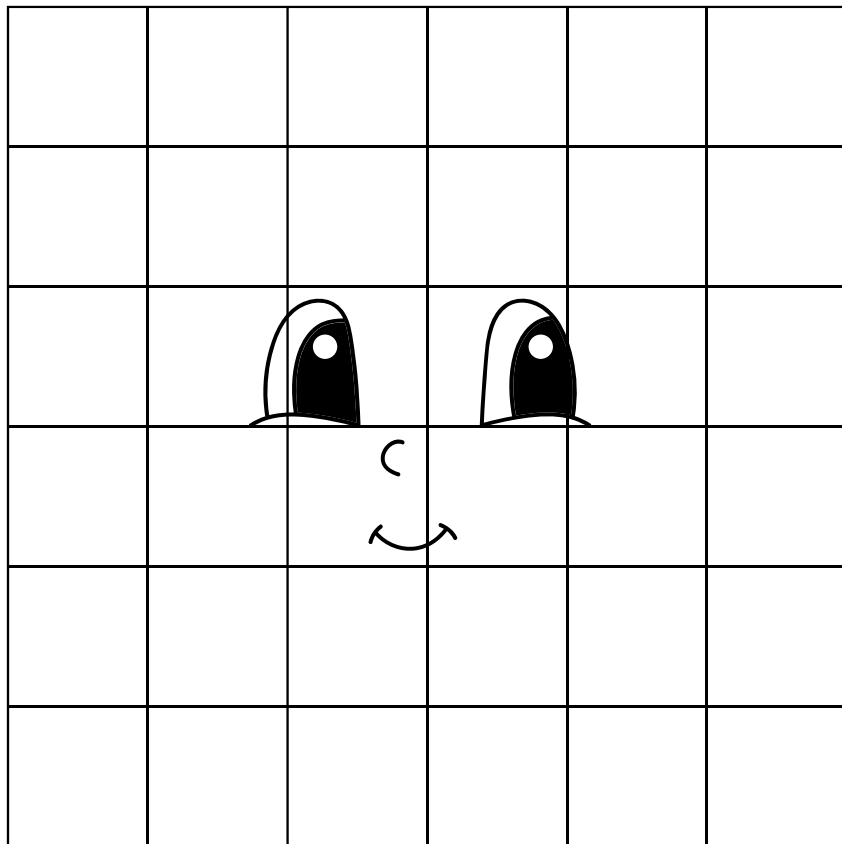

60 שָׁנִים – הַיִּכָּל הַסֵּפֶר נִחָנֵךְ בְּמוֹזֵיאוֹן יִשְׂרָאֵל שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם. הַמְּבָנָה
הַמְּיוֹחֵד נִבְנָה כְּדִי לַהֲצִיג בּוֹ אֶת הַמְּגִילוֹת הַגְּנוּזוֹת, כְּתָבֵי יָד עִתִּיקִים
שֶׁנִּמְצְאוּ בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה. הַמְּבָנָה נִרְאָה מִבְּחוּץ כְּמוֹ כֵּד לְבֵן גָּדוֹל, וְהוּא
אֶחָד הַמְּקוֹמוֹת הַמְּרָשִׁימִים בְּיוֹתֵר בְּמוֹזֵיאוֹן.

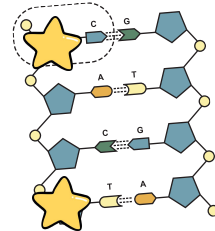

55 שָׁנִים – יוֹם כְּדוֹר הָאָרֶץ מְצוּיֵן לְרִאשׁוֹנָה בְּרַחֲבֵי אֲרָצוֹת הַבְּרִית.
מִטְרָתוֹ שֶׁל הַיּוֹם הִיא לַהֲזָכִיר לְאֲנָשִׁים כְּמָה חֲשׁוּב לְשִׁמּוֹר עַל כְּדוֹר
הָאָרֶץ, עַל הַטֶּבַע, הָאָוִיר, הַמַּיִם וּבַעֲלֵי הַחַיִּים. מֵאִז, מְצִינִים אֶת
הַיּוֹם הַזֶּה כָּל שָׁנָה בַּמִּדְיָנוֹת רַבּוֹת בְּעוֹלָם, כּוֹלֵל בְּיִשְׂרָאֵל.

הַעֲתִיקוּ אֶת הַתְמוּנָה!

הידעת?

השבוע מציינים ברחבי העולם את יום ה-DNA!

יום ה-DNA (די אן אי) נחגג כל שנה ב-25 לאפריל והוא מזכיר שני אירועים מדעיים גדולים: סיום פרויקט גנום האדם וגילוי הצורה של מולקולת ה-DNA.

בתוך כל תא בגוף שלנו נמצא ה-DNA. זהו חוט ארוך מאוד שמורכב ממיליארדי "אותיות" קטנטנות. האותיות האלה מסודרות ברצף, וכל קבוצת אותיות היא כמו הוראה לגוף, לדוגמה, איזה צבע עיניים יהיה לנו, מהן הוראות ההפעלה להכנת הלב והריאות שלנו, ואיך נתמודד עם מחלות. אפשר לדמיין את ה-DNA כמו ספר ענקי שמסביר לגוף איך להיבנות ולעבוד.

לפני 50 שנה, שני מדענים בשם ג'יימס ווטסון ופרנסיס קריק גילו של-DNA יש צורה מיוחדת שדומה לסולם מפותל. זו הייתה תגלית גדולה מאוד, כי עד אז אף אחד לא ידע איך ה-DNA נראה בדיוק.

הרבה שנים אחר כך, מדענים ממדינות רבות בעולם התחילו לעבוד יחד על מחקר ענק בשם "פרויקט גנום האדם". הם ניסו לקרוא את כל רצף האותיות שמרכיבות את ה-DNA האנושי. הם עבדו במשך יותר מעשר שנים, וב-2003 הצליחו לסיים את הקריאה. זה היה הישג מדעי עצום.

יום ה-DNA מצוין את שני הדברים האלה יחד, גם את הגילוי החשוב של צורת ה-DNA וגם את סיום הפענוח המלא של כל ההוראות שמסתתרות בתוך הגוף שלנו. היום הזה מזכיר לנו עד כמה חשוב המדע, וכמה מרגש להבין איך הגוף שלנו באמת עובד.

מִצָּאוּ אֶת הַמִּילִים!

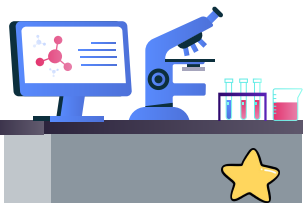
שִׁימוּ - יֵשׁ גַּם מִילִים בְּאַלְכֶסוֹן!

ג	ו	י	מ	ח	ק	ר	ר	י	ד	ת	ג	ו	ו
ס	ו	ב	י	פ	מ	ה	ז	ה	ת	ס	נ	נ	ש
ק	מ	ב	ד	ו	פ	ס	ק	מ	ו	נ	ו	ח	ע
ק	ר	מ	ע	ו	ו	א	פ	ז	ת	ר	מ	מ	מ
פ	י	ק	ג	מ	ת	ה	ג	א	ט	א	א	צ	ו
ב	ל	ר	ת	ד	ל	מ	ד	ע	נ	י	מ	ו	א
א	צ	י	ס	ע	ח	ש	ב	ה	א	ו	ר	ה	ת
ה	י	א	פ	ג	ס	ו	ל	מ	א	ל	י	ע	כ
כ	ר	ה	ו	י	א	ו	ת	י	ו	ת	כ	פ	י
ק	כ	ה	ו	ל	ק	ב	ו	ש	ט	ק	א	ע	ת
ז	ה	ל	ה	ל	א	ה	ר	י	י	ת	כ	נ	ט
כ	י	ש	ו	ט	ו	פ	ש	ת	מ	א	ז	ו	ב
ג	י	מ	י	ע	ס	ט	ה	ו	ס	י	א	ח	מ
ל	י	א	ת	ר	ד	ע	נ	פ	נ	מ	פ	נ	ל

בְּנֵק מִילִים:

גִּנִּים, תָּאִים, מִדְּעָנִים, מַחְקָר, גּוֹף, סִפֵּר, אוֹתִיּוֹת,
פְּעֻנוֹת, צוּרָה, סוּלָם, מְפוֹתֵל, מִידָע, תּוֹרָשָׁה,
גִּנוֹם, מוֹלֵקוּלָה, שִׁיתוּף, הַפְּעָלָה, הוֹרָאוֹת,
קְרִיאָה, גִּילוּי

הַעֲבִירוּ קו בֵּין אוֹתִיּוֹת ה־ABC
 לְפִי הַסֵּדֶר הַנִּכּוֹן מ־A ל־Z,
 וְעֲזְרוּ לַמַּדְעָן לְהִגִּיעַ לַמַּעֲבָדָה!

			Z	X	I	H	P	W	R
			Y	A	Z	S	Y	A	M
			L	K	A	H	I	H	X
V	B	A	B	C	U	G	J	K	L
D	C	D	E	D	E	F	N	Q	M
E	F	H	G	P	R	Q	P	O	N
F	T	J	M	K	S	T	J	Q	T
W	S	U	G	W	V	U			
V	B	O	I	X	Y	Z			
C	L	R	E	M	O	N			

→

A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O-P
 Q-R-S-T-U-V-W-X-Y-Z

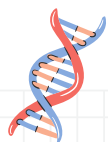
הֶטְרִיוֹנִיָּה הַשְּׁבוּעִית

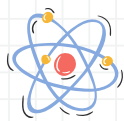
איזו צורה יש למולקולת ה-DNA?

- א. שְׁתִּי וְעָרֵב
- ב. סוּלָם יָשָׁר
- ג. חוּט קָצָר
- ד. סוּלָם מְפֹתֵל

שִׁבְצוּ אֶת הַמַּסְפָּרִים בַּמְּקוֹמוֹת הַנִּכּוֹנִים
וּפְתְּרוּ אֶת הַתְּרָגִיל:

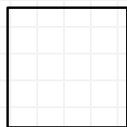
=26

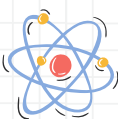
=7

=5

x

+

=

מִי לֹא שִׁינָה?

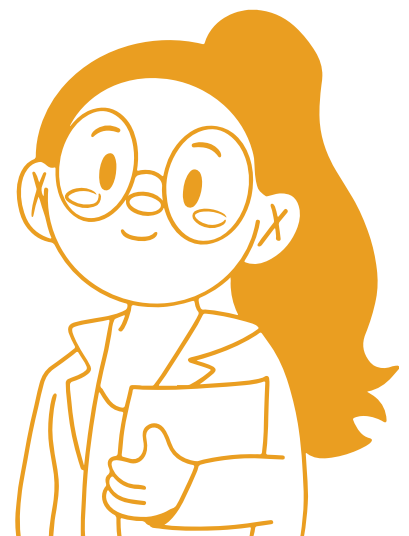
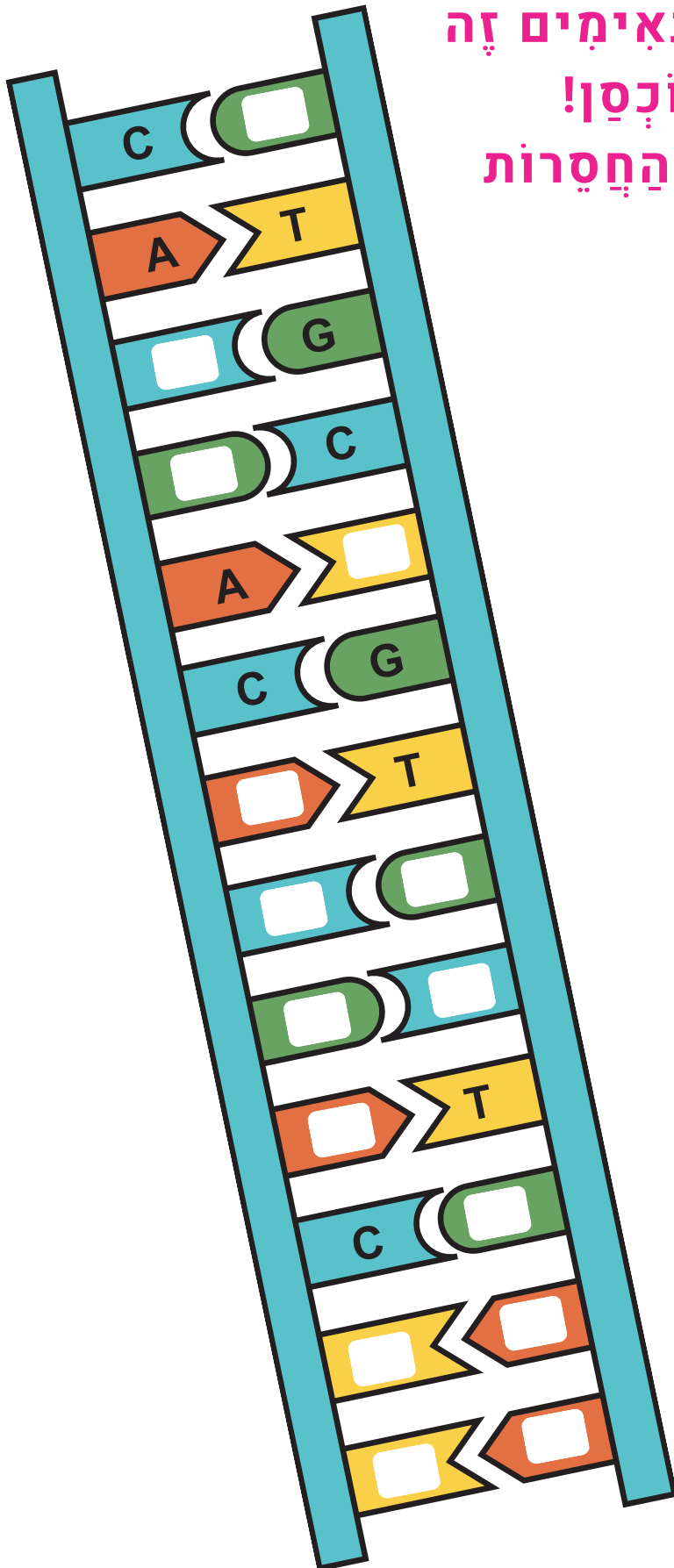
תִּמְנוֹן - לוֹוִיָּתָן - דּוֹלְפִין - כָּלָב יָם

- א. תִּמְנוֹן
- ב. לוֹוִיָּתָן
- ג. דּוֹלְפִין
- ד. כָּלָב יָם

הַשְּׁלִימוּ אֶת הַ-DNA!

בְּכָל תָּא בַּגּוֹף שֶׁלָנוּ יֵשׁ DNA, וְהוּא
בְּנוי מִשְׁנֵי גְדִילִים שְׂמֵתָאִימִים זֶה
לָזֶה – מִמָּשׁ כִּמוֹ רוֹכֵסָן!
הַשְּׁלִימוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת הַחֲסֵרוֹת
בַּגְּדִילִים:

DNA DAY

